Tracey Burke
Cyfarwyddwr Cyffredinol

Y Grŵp Addysg a Gwasanaethau Cyhoeddus

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Nick Ramsay AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

08 Medi 2020

Annwyl Mr Ramsay,

Yn dilyn fy ymweliad â'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus ar 3 Awst, a'ch llythyr dilynol, dyddiedig 11 Awst, amgaeaf fy ymateb i'r pwyntiau a godwyd.

Rhowch wybod i mi a hoffai'r Pwyllgor gael rhagor o wybodaeth neu eglurhad.

Yn gywir

Tracey Burke

BUDDSODDWYR MEWN POBL | INVESTORS IN PEOPLE

Parc Cathays ● Cathays Park
Caerdydd ● Cardiff
CF10 3NQ

Ffôn ● Tel 0300 0258047
tracey.burke@llyw.cymru
Gwefan ● website:
www.cymru.gov.uk

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth Gymraeg sy'n dod i law yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Cyfarfod y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
3 Awst 2020
Camau gweithredu dilynol

1) **Y ffigurau diweddaraf, yn ôl awdurdod lleol, ar ddefnydd o'r cyllid ychwanegol sydd ar gael fel rhan o'r rhaglen 'Cadw'n Ddiogel. Dal ati i Ddysgu', (i gefnogi dysgwyr sydd wedi'u hallgáu yn ddigidol yn ystod y pandemig) i sicrhau bod safleoedd teithwyr â chysylltiad band-eang.**

Fel rhan o'n rhaglen 'Cadw'n Ddiogel. Dal ati i Ddysgu', cafodd cymorth i ddysgwyr sydd wedi'u hallgáu'n ddigidol mewn ysgolion a gynhelir ei roi ar waith drwy raglen ehangach EdTech Hwb.

Ymrwymodd y Gweinidog Addysg hyd at £3 miliwn i gefnogi dysgwyr sydd wedi'u hallgáu'n ddigidol mewn ysgolion a gynhelir lle nad oedd darpariaeth bresennol ar waith gan eu hysgol neu eu hawdurdod lleol. Gan weithio gyda'u hysgolion, defnyddiodd awdurdodau lleol y cyllid i ddarparu dyfeisiau ysgol wedi'u haddasu i ddysgwyr sydd wedi'u hallgáu'n ddigidol a chysylltedd MiFi 4G lle bo angen. Yn seiliedig ar y galw a nodwyd gan ysgolion ac awdurdodau lleol, mae 10,848 o ddyfeisiau MiFi a 9,717 o drwyddedau meddalwedd wedi'u hariannu gan Lywodraeth Cymru a'u defnyddio ledled Cymru. Mae dadansoddiad lefel uchel o'r defnydd hwnnw isod yn ôl awdurdod lleol:

ALl	Darpariaeth MiFi	Trwyddedau Meddalwedd
Blaenau Gwent	100	1000
Pen-y-bont ar Ogwr	310	559
Caerffili	842	800
Caerdydd	2500	-
Caerfyrddin	300	750
Ceredigion	115	-
Conwy	226	123
Dinbych	125	-
Sir y Fflint	165	-
Gwynedd	170	-
Ynys Môn	125	240
Merthyr	250	-
Trefynwy	200	300
Casnewydd	1300	800
Castell-nedd Port Talbot	200	1094
Sir Benfro	300	-

Powys	600	700
Rhondda Cynon Taf	1400	1400
Abertawe	500	65
Torfaen	560	1356
Bro Morgannwg	350	230
Wrecsam	210	300
Cyfansymiau	10848	9717

Mae'r broses wedi bod dan reolaeth yr awdurdodau lleol a'r ysgolion eu hunain ac mae awdurdodau lleol wedi ymgysylltu â'u hysgolion i nodi pwy yw'r dysgwyr sydd wedi'u hallgáu'n ddigidol. Felly, nid oes gennym wybodaeth wedi'i chadw'n ganolog ar gyfer yr ymyriad penodol hwn o ran dosbarthu dyfeisiau i deuluoedd, plant a phobl ifanc ac, i ateb eich cwestiwn penodol, i safleoedd teithwyr. Fodd bynnag, nodaf isod y camau penodol rydym wedi bod yn eu cymryd mewn perthynas â safleoedd teithwyr a chysylltedd, gan gynnwys yn ystod pandemig COVID-19, gan weithio gyda grŵp rhanddeiliaid Sipsiwn, Roma a Theithwyr a ffurfiwyd o blith darparwyr gwasanaethau'r trydydd sector ac awdurdodau lleol.

2) **Manylion pa awdurdodau lleol oedd â safleoedd teithwyr parhaol heb unrhyw gysylltiadau band-eang, a pha gamau y mae Llywodraeth Cymru yn eu cymryd i sicrhau bod awdurdodau lleol yn blaenoriaethu cysylltiad band-eang ar gyfer y safleoedd hyn.**

Nid oes gan bob awdurdod lleol safle teithwyr parhaol a gall nifer y safleoedd a'r lleiniau amrywio dros amser. Yn 2018, gofynnwyd i bob awdurdod lleol sydd â safleoedd Sipsiwn a Theithwyr awdurdodedig sy'n cael eu rhentu'n gymdeithasol ynghylch darpariaeth ystod eang o wasanaethau, gan gynnwys mynediad at wasanaethau sylfaenol fel dŵr, trydan a nwy. Roedd yr arolwg hwn yn cynnwys gwasanaethau ffôn a rhyngrwyd sefydlog. Nid oedd hyn wedi'i olygu fel ymarfer monitro yn gymaint ag fel cyfle i nodi arfer effeithiol neu fylchau posibl yn y ddarpariaeth. Ymatebodd awdurdodau lleol o fewn y cyd-destun hwnnw.

Cafwyd ymatebion gan chwe awdurdod lleol yn cwmpasu wyth safle a 164 o leiniau. Ni chafwyd ymateb gan wyth awdurdod lleol sydd â safleoedd, yn cwmpasu 14 safle a 239 o leiniau. Roedd pump o'r awdurdodau lleol a ymatebodd i'r arolwg hwn wedi cymryd camau i ddarparu llinellau ffôn/rhyngrwyd i breswylwyr.

Mae ariannu llinellau sefydlog o fewn safleoedd yn gost gymwys o dan Grant Safleoedd Cyfalaf Sipsiwn a Theithwyr Llywodraeth Cymru. Dros y pedair blynedd diwethaf rydym wedi annog awdurdodau lleol i ddatblygu a chyflwyno prosiectau ar gyfer y cyllid i gefnogi amrywiaeth o fentrau, gan gynnwys darparu band eang. Fel rhan o'r cyllid disgwyliwn i awdurdodau lleol ddangos tystiolaeth o ymgysylltu â phreswylwyr. Yn anffodus, nid yw'r nifer sydd wedi manteisio ar hyn wedi bod mor uchel ag y byddem wedi gobeithio.

Ers diwygio'r canllawiau *Dylunio Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr* ddiwethaf yn 2015, mae llawer mwy o wasanaethau wedi rhoi blaenoriaeth i’r digidol neu wedi troi’n gwbl ddigidol, ac mae mynediad i'r rhyngrwyd yn dod yn rhan o wasanaethau hanfodol i ddinasyddion. Rydym yn ymwybodol nad oes gan bob safle signalau data symudol da, Wi-Fi na band eang ar lefel lleiniau unigol.

Yn ystod pandemig COVID-19, cynullwyd grŵp rhanddeiliaid Sipsiwn, Roma a Theithwyr gennym a ffurfiwyd o blith darparwyr gwasanaethau’r trydydd sector ac awdurdodau lleol. Nododd rhanddeiliaid amrywiaeth o faterion yn ymwneud â mynediad at gyfleustodau sylfaenol, cyflenwi nwyddau a mynediad at wasanaethau. Nododd nifer o randdeiliaid broblemau sylweddol o ran cofrestru ar gyfer gwasanaethau ar-lein a chael gafael arnynt. Cafodd yr anallu i wneud hynny effaith ar addysg, cael budd-daliadau, chwilio am gyflogaeth a chael gafael ar negeseuon iechyd hanfodol.

Mewn ymateb i'r pryderon hyn, dechreuodd swyddogion waith mapio manwl ychwanegol ar safleoedd awdurdodau lleol er mwyn deall y gwasanaethau hanfodol a ddarperir i breswylwyr ar safleoedd, ac mae swyddogion wedi ysgrifennu eto at bob awdurdod lleol yng Nghymru i'w gwahodd i gyflwyno ceisiadau am gyllid ar gyfer prosiectau sy'n canolbwyntio ar oresgyn rhwystrau seilwaith i fynediad i'r rhyngrwyd. Cynigir hyd at 100% o'r costau cymwys.

Fel gyda'r ymarfer a gynhaliwyd yn 2018, wrth inni fynd ati ar hyn o bryd i gasglu gwybodaeth am wasanaethau sydd ar gael ar safleoedd, rydym yn wynebu heriau sylweddol o ran cael gwybodaeth gyflawn, gyson a chlir i gefnogi ymyriadau wedi'u targedu. O'r 402 o leiniau sydd gan awdurdodau lleol ar hyn o bryd ledled Cymru, gwyddom fod gan 19% "fynediad gwael", efallai bod gan 25% rywfaint o fynediad (sydd o bosibl yn cynnwys signal data symudol da), ac efallai bod gan 19% fynediad "da", sydd o bosibl yn cynnwys seilwaith sydd ei angen ar gyfer band eang. Yn achos 37% o leiniau, nid oes gennym ddigon o wybodaeth i ddeall a yw preswylwyr yn gallu cael mynediad i'r rhyngrwyd na sut.

Gan ystyried yr heriau a'r gwersi a ddysgwyd o ymarfer casglu gwybodaeth 2018 rydym yn gweithio'n agosach gydag awdurdodau lleol i nodi pa fathau o fynediad i'r rhyngrwyd, gan gynnwys data symudol cyflym, Wi-Fi safle cyfan, llinellau ffôn/band eang sefydlog sydd ar gael ar bob safle a pha fylchau sydd yna mewn seilwaith hanfodol a/neu pa rwystrau sydd yna sy'n atal pobl rhag manteisio arno.

Yn ogystal, gan ddechrau ym mis Medi, mae'r Fforwm Sipsiwn–Teithwyr – rhwydwaith darparwyr gwasanaethau Sipsiwn a Theithwyr Awdurdodau Lleol Cymru – yn cynllunio grŵp gorchwyl a gorffen i rannu arfer da a datblygu strategaethau i ailennyn diddordeb dysgwyr Sipsiwn a Theithwyr a'u teuluoedd mewn addysg yn dilyn y cyfnod clo.

3) **Sut mae Llywodraeth Cymru yn cefnogi ysgolion i fodloni'r gofynion a nodir yn y canllawiau ychwanegol gan gofio pa mor gyflym y bydd angen gweithredu'r canllawiau hyn?**

Drwy gydol yr haf, mae Swyddogion wedi ymgysylltu â'r holl randdeiliaid allweddol, gan gynnwys undebau llafur, Cyfarwyddwyr Addysg, penaethiaid a gweithredwyr trafnidiaeth ar y canllawiau gweithredu ar gyfer yr hydref.

Gan gydnabod y byddai angen amser ar ysgolion i gynllunio ar gyfer dysgwyr sy'n dychwelyd, rhoddodd y Gweinidog Addysg amser ychwanegol i ysgolion ar ddechrau'r tymor i gynllunio a pharatoi i bob disgybl ddychwelyd ar 14 Medi. Gwnaed y penderfyniad hwn ar sail barn rhanddeiliaid allweddol. Rydym wedi parhau i weithio'n agos gydag undebau llafur, y proffesiwn a'r awdurdodau lleol, a'r adborth a gafwyd yw bod ysgolion wedi bod yn gweithio'n galed i ddatblygu eu cynlluniau i alluogi pob dysgwr i ddychwelyd yn yr hydref. Mae ysgolion wedi dechrau croesawu dysgwyr yn ôl ac mae gan bob ysgol drefniadau ar waith i dderbyn pob dysgwr erbyn 14 Medi.

Rydym wedi rhannu enghreifftiau byw o'r gwaith y mae rhai o'n hysgolion wedi'i wneud i baratoi drwy'r cyfryngau cymdeithasol. Rydym hefyd wedi gweithio'n agos gydag Estyn i ddarparu enghreifftiau pellach o sut mae ysgolion yn paratoi ar gyfer dechrau'r tymor. Mae'r rhain i gyd ar gael drwy wefan Estyn.

Dros yr haf rydym wedi bwrw ymlaen ag ymgyrch i roi tawelwch meddwl sydd wedi darparu deunyddiau amrywiol i rieni, ysgolion ac awdurdodau lleol. Mae ymatebion a gafwyd gan Gyfarwyddwyr Addysg awdurdodau lleol a sylwadau gan rieni yn ein sicrhau bod y rhain wedi cael derbyniad cadarnhaol.

4) **A fydd Llywodraeth Cymru yn darparu unrhyw ganllawiau pellach ar weithrediad ysgolion yn yr hydref?**

- **Eglurder ynghylch beth yn union y mae pellter cymdeithasol yn ei olygu yng nghyd-destun ysgolion cynradd – A yw'r canllawiau a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf yn berthnasol i ysgolion cynradd?**

Fel rhan o'r adolygiad 21 diwrnod o gyfyngiadau'r cyfnod clo, penderfynodd y Prif Weinidog yn ddiweddar lacio'r sefyllfa o ran yr angen i blant o dan 11 oed gadw pellter o 2 fetr oddi wrth ei gilydd neu oddi wrth oedolion. Fodd bynnag, nid yw hyn yn golygu nad ydynt bellach yn ddarostyngedig i gyfyngiadau eraill ar leihau cysylltiadau. Mae'n fater o gydbwyso risg mewn ffordd realistig i'r rhai sy'n byw gyda'r plant hyn ac yn gofalu amdanynt, y mae'n debygol y bydd angen cyswllt corfforol arnynt fel mater o drefn wrth roi gofal bob dydd iddynt. Rhaid i'r grŵp oedran hwn barhau i gadw at y cyfyngiadau cymdeithasol ar gwrdd â grwpiau teuluol eraill neu gynulliadau ehangach, a mater i rieni o hyd yw asesu a gwerthuso risgiau cysylltiadau teuluol a chymdeithasol eu plant. Mae'n dal yn bwysig parhau ag amseroedd cychwyn gwahanol er enghraifft, er mwyn lleihau'r cymysgu rhwng rhieni, er enghraifft wrth gât yr ysgol.

Mae cadw o fewn grwpiau cyson yn helpu i leihau'r risg o drosglwyddo'r haint drwy gyfyngu ar nifer y dysgwyr a'r staff a fydd yn cael cyswllt â'i gilydd i'r rheini a fydd yn y grŵp yn unig. Derbynnir na fydd dysgwyr, ac yn enwedig y dysgwyr ieuengaf, efallai'n gallu cadw pellter cymdeithasol oddi wrth staff na'i gilydd, ac mae grwpiau cyson yn fesur diogelu ychwanegol. Mae cadw grwpiau cyswllt penodol na fyddant yn cymysgu yn ei gwneud yn haws gwybod yn gynt, os bydd achos positif, pwy yw'r rheini y gallai fod angen iddynt hunanynysu, gan gadw'r nifer hwnnw mor isel â phosibl.

Mae defnyddio grwpiau cyswllt bach yn arwain at nifer o heriau addysgol ac ymarferol sy'n cyfyngu ar weithrediad arferol ysgolion. Mae hyn yn wir mewn ysgolion cynradd ac uwchradd, ond mae'n arbennig o anodd mewn ysgolion uwchradd.
Fodd bynnag, ac ystyried y gostyngiad yn nifer yr achosion o COVID-19 a'r cynllun ar gyfer tymor yr hydref i ailgydio yn ystod lawn pynciau'r cwricwlwm, efallai y bydd angen i ysgolion newid y pwyslais ar grwpiau cyswllt, gan gynyddu maint y grwpiau, ond gan aros o fewn eu system o reolaethau a chynnwys hyn yn eu hasesiadau risg.

Mae'r canllawiau diweddaraf a gyhoeddwyd ar 2 Medi yn parhau i fod yn gyfredol ac ar hyn o bryd nid oes gennym unrhyw gynlluniau i newid ein canllawiau gweithredu mewn perthynas â'r cyngor ar gyfer y grŵp oedran penodol hwn. Fodd bynnag, os bydd y dystiolaeth yn newid, byddwn yn ailedrych ar ein canllawiau ac yn eu diweddaru fel y bo'n briodol. Mae'r canllawiau eisoes yn ei gwneud yn glir bod cael llai o gyswllt a chymysgu rhwng pobl yn lleihau'r cyfleoedd i drosglwyddo COVID-19. Maent yn cydnabod hefyd, yn achos dysgwyr iau, y bydd y pwyslais ar wahanu grwpiau gan ein bod yn derbyn na fydd y dysgwyr ieuengaf yn gallu cadw pellter cymdeithasol oddi wrth staff na'i gilydd, a bod grwpiau cyson yn fesur diogelu ychwanegol. Mae cadw grwpiau cyswllt penodol na fyddant yn cymysgu yn ei gwneud yn haws gwybod yn gynt, os bydd achos positif, pwy yw'r rheini y gallai fod angen iddynt hunanynysu, gan gadw'r nifer hwnnw mor isel â phosibl.

- **Eglurder ynghylch darpariaeth prydau ysgol am ddim / clybiau brecwast ysgolion / clybiau ar ôl ysgol o fis Medi ymlaen.**

Bydd y gofynion sy'n parhau o ran ymbellhau cymdeithasol a gofod cyfyngedig ar gyfer paratoi, gweini a bwyta bwyd yn arwain at ddarpariaeth arlwyo amrywiol mewn ysgolion yn ystod tymor yr hydref. Mae trafodaethau gydag arweinwyr arlwyo awdurdodau lleol yn dangos bod rhai awdurdodau lleol yn bwriadu darparu gwasanaeth llawn, fwy neu lai, gyda phrydau poeth (er y bydd y bwydlenni yn symlach, gan wneud addasiadau i ystyried yr angen am ymbellhau cymdeithasol, amseroedd bwyd gwahanol ac weithiau ddarparu prydau bwyd i ystafelloedd dosbarth), tra bod awdurdodau lleol eraill wedi nodi na fyddant yn ailddechrau eu gwaith arlwyo, o leiaf yn ystod wythnosau cyntaf y tymor. Lle nad yw awdurdodau lleol yn gallu darparu pryd o fwyd i ddisgyblion yn yr ysgol, bydd y ddarpariaeth amgen ar gyfer disgyblion sy'n cael prydau ysgol am ddim yn amrywio. Deallwn fod o leiaf un awdurdod lleol yn bwriadu darparu parseli bwyd i gyfeiriadau cartref disgyblion, tra bod eraill yn ystyried taliadau arian parod a thalebau yn lle hynny neu becynnau cinio.

Darparodd Llywodraeth Cymru £40 miliwn ychwanegol i awdurdodau lleol i sicrhau bod prydau ysgol am ddim yn cael eu darparu drwy gydol gwyliau haf yr ysgol tan 31 Awst 2020. Mae £1.28 miliwn arall hefyd ar gael at yr un diben yn ystod pythefnos gyntaf tymor yr hydref wrth i rai ysgolion ddychwelyd i'r ysgol yn raddol. Ar ôl hynny, bydd disgwyl i awdurdodau lleol ariannu'r holl ddarpariaeth prydau ysgol am ddim o’r cyllidebau sydd ganddynt eisoes.

Mae ein canllawiau gweithredu ar gyfer ysgolion yn nodi y dylai awdurdodau lleol, gan weithio gyda’u hysgolion, ystyried ailddechrau cynlluniau brecwast am ddim mewn ysgolion cynradd ac y dylent ystyried ailddechrau unrhyw ddarpariaeth frecwast ac ar ôl ysgol arall, p’un a yw’r ddarpariaeth yn cael ei chynnig gan yr ysgol neu’n cael ei rhedeg y tu allan i’r ysgol gan ddarparwr preifat.

Os oedd ysgol gynradd yn cynnig cynllun brecwast am ddim cyn COVID-19, mae’r ddyletswydd gyfreithiol yn parhau i ddarparu’r cynllun brecwast am ddim ar ddechrau tymor newydd yr ysgol. Rhaid i awdurdodau lleol, yn ogystal â chyrff llywodraethu ysgolion a phenaethiaid roi sylw i’r canllawiau statudol wrth ystyried a ddylid ailddechrau cynlluniau brecwast am ddim mewn ysgolion cynradd. Byddem yn disgwyl, gan y dylai ysgolion fod yn agored i bob disgybl yn llawn amser o ddechrau mis Medi, y dylai clybiau brecwast weithredu fel arfer, oni bai y byddai'n afresymol iddynt wneud hynny. Nid yw'n bosibl dweud beth fydd yn afresymol neu beidio mewn unrhyw sefyllfa benodol a bydd awdurdodau lleol yn ystyried amrywiaeth o ffactorau, gan gynnwys:

- y galw am ddarparu brecwast am ddim yn yr ysgol a gynhelir;
- p’un a oes lleoliad ar gael/addas er mwyn darparu brecwast am ddim;
- p’un a oes cyfleusterau ar gael/addas yn yr ysgol a gynhelir i ddarparu'r ddarpariaeth;
- p’un a oes staff ar gael/addas i oruchwylio'r ddarpariaeth frecwast.

Bydd angen i awdurdodau lleol hefyd ystyried iechyd a diogelwch disgyblion a staff a gofynion ymbellhau cymdeithasol.

5) Rydym yn pryderu, yn yr hinsawdd sydd ohoni, y bydd angen i ysgolion nad ydynt yn perfformio'n dda fod wedi cael eu hasesu a gwneud gwelliannau yn fwy amserol er mwyn sicrhau cyn lleied o berygl â phosibl i ddisgyblion. Er ichi nodi bod cryn arfer da wedi'i baratoi a'i rannu trwy ddulliau eraill, mae’n dal i fod yn her annog ysgolion i ddilyn yr arfer hwnnw. A allwch roi sicrwydd inni y rhoddir sylw i ysgolion sy'n tanberfformio?

Roeddwn yn cydnabod yr her a ddaeth yn sgil y pandemig o ran hwyluso a galluogi parhad dysgu. Wrth inni fynd i mewn i fis Medi, bwriadwn ddatgan yn glir ein disgwyliad bod ysgolion yn gwneud popeth o fewn eu gallu i sicrhau parhad dysgu os daw tarfu pellach yn y dyfodol. Fel rhan o ganllawiau gweithredu a rheoli risg ehangach sy'n cael eu cyhoeddi, bydd disgwyl i ysgolion nodi yn eu cynlluniau hawl disgyblion i gael cyswllt a chymorth, amlder a hyd sesiynau addysgu a dysgu, a faint o amser y disgwylir i ddisgyblion ei dreulio’n astudio’n annibynnol. Bydd eu

consortia rhanbarthol a'u hawdurdodau lleol yn craffu ar gynlluniau ysgolion, ac yn eu monitro fel rhan o'r gwaith y bydd Estyn yn ei wneud yn y flwyddyn i ddod.

Bydd disgwyl i ysgolion hefyd nodi'r cwricwlwm a fydd ar gael i ddysgwyr sy'n ymwneud â'r rhaglen *Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau* a'r cwricwlwm cyffredinol a fydd ar gael i bob dysgwr os daw tarfu pellach ar weithgarwch arferol.

Os nad yw ysgolion yn darparu cynlluniau priodol neu os nad ydynt yn bodloni gofynion y rhaglen *Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau*, cânt eu cefnogi gan eu consortia rhanbarthol a'u hawdurdodau lleol i fynd i'r afael ag unrhyw faterion. Byddwn yn gweithio gydag awdurdodau lleol ar y protocolau i nodi a mynd i'r afael â thanberfformio a chyda chonsortia rhanbarthol ar eu darpariaeth fonitro, cymorth a Dysgu Proffesiynol fel sy'n briodol i anghenion yr ysgol.

Mae awdurdodau lleol bellach wedi derbyn y grantiau a'r dyraniadau ar lefel ysgolion, fel rhan o'r £29 miliwn ychwanegol a ddarparwyd ar gyfer recriwtio athrawon a chynorthwywyr addysgu ychwanegol. Rydym yn gweithio gyda Chyngor y Gweithlu Addysg, consortia rhanbarthol ac awdurdodau lleol i roi'r rhaglen recriwtio ar waith. Er ein bod yn disgwyl i ysgolion ganolbwyntio ar y busnes bob dydd o weithredu o dan amodau newydd am ychydig wythnosau, rydym wedyn am weld recriwtio yn cael ei wneud yn flaenoriaeth i benaethiaid ac awdurdodau lleol.

6) Lleoliadau gofal plant - beth mae Llywodraeth Cymru yn ei wneud i asesu'r gofyniad i'r rhain fod yn weithredol eto erbyn mis Medi gan fod rhieni angen sicrwydd y bydd gofal plant ar gael.

Ers i mi fod yn y cyfarfod Pwyllgor, gwelwyd nifer o ddatblygiadau mewn perthynas â darparu gwasanaethau gofal plant yng Nghymru a'r cyllid ar eu cyfer.

Ar 4 Awst, cyhoeddodd y Dirprwy Weinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol y byddai'r ddarpariaeth o dan y Cynnig Gofal Plant i Gymru yn ailddechrau o fis Medi ymlaen. Dechreuodd awdurdodau lleol brosesu ceisiadau o 10 Awst. Gwyddom fod mynediad at y gofal plant a ariennir o dan y Cynnig yn allweddol i gefnogi teuluoedd sy'n gweithio ac i roi sicrwydd i leoliadau gofal plant o ran y galw a chyllid. Ochr yn ochr â hyn, cyhoeddwyd canllawiau diwygiedig ar gyfer lleoliadau gofal plant ar 5 Awst gan eu galluogi i gynyddu eu gweithgarwch ymhellach.

Mae'r canllawiau diwygiedig yn ystyried y dystiolaeth wyddonol ddiweddaraf ynghylch trosglwyddo'r feirws ymhlith plant, a'r cyhoeddiadau ynghylch ymbellhau cymdeithasol i blant o dan 11 oed. Rydym wedi cael gwared ar y cyfyngiad ar faint grwpiau cyswllt yng ngoleuni hyn, ac mae cyfeiriad penodol yno at weithredu gofal plant bob pen i'r diwrnod a'r tu allan i'r ysgol.

Ar 12 Awst, cyhoeddwyd hefyd y Grant Darparwyr Gofal Plant a fydd yn darparu cyllid i'r lleoliadau gofal plant hynny nad ydynt wedi gallu manteisio ar y cynlluniau cymorth ehangach yn ystod cyfnod y coronafeirws. Agorodd y cynllun hwn i geisiadau ar 24 Awst, gydag amod bod derbynwyr y grant ar agor ac yn darparu gofal plant ym mis Medi. Rydym hefyd yn cynnal arolwg o'r sector gofal plant er

mwyn dod i well dealltwriaeth o weithgarwch darparwyr ar hyn o bryd, eu cynlluniau ar gyfer yr hydref ac unrhyw faterion neu bryderon sydd ganddynt am y misoedd nesaf. Mae'r arolwg hwn bellach wedi dod i ben, a disgwylir y prif ganlyniadau yn ystod yr wythnos nesaf.

Byddwn yn gweithio gyda'r sectorau addysg a gofal plant i sicrhau bod cynifer o'r lleoliadau hyn yn agor ag sy'n bosibl ac i'w cefnogi i'r dyfodol. Mae'r ffigurau diweddaraf yn dangos bod 73% o'r 3,615 o leoliadau gofal plant a oedd wedi'u cofrestru ym mis Mawrth 2020 (cyn y pandemig) ar agor ar hyn o bryd.